

Młodzież Katolicka

Dwutygodnik dla katolickiej młodzieży pozaszkolnej

Redakcja: Katowice, Marszałka Piłsudskiego 58

Bezpłatny dodatek „Gościa Niedzielnego”

Nr. 1

Katowice, 12 stycznia 1930

Rok V.

„Bądź oszczędnym i wstrzemięźliwym”

Tak brzmi 10 punkt art. 4 naszych ustaw. Trudno zrozumieć, z jakich powodów punkt ten mało bywa przedmiotem obrad naszych zarządów. Nie dziwimy się, że wobec tego na palcach policzyć można te stowarzyszenia, które zasady oszczędności i wstrzemięźliwości w czyn wprowadziły. Chciałbym na tem miejscu parę słów poświęcić wstrzemięźliwości, trzeźwości a raczej pijaństwu.

Istnieje we Francji przysłowie „pijany jak Polak”. Kiedy pierwszy raz w pierwszych latach naszej niepodległości usłyszałem podobną obelgę, oburzenie moje nie miało granic, — a dziś po kilku latach obserwacji dziwię się tylko, że więcej nie dodali nasi sprzymierzeńcy.

Zaprawdę rumieniec wstydu i oburzenia musi okryć nasze lica; kto nie wierzy, że w Polsce pijaństwo szerzy się w zastraszający sposób, niech się wybierze w soboty zwiedzić gospody, probiernie i inne przybytki pijaństwa. Komu tego mało, niech raz zupełnie na trzeźwo przypatrzy się balom i zabawom urządzanym choćby przez najlepsze towarzystwa, — niech choć raz przysłucha się rozmowom pijaków, a przyzna mi zupełną rację.

Kto nie ma ochoty zetknąć się z tym brudem, niech czyta kronikę wypadków w dziennikach, szczególnie po świętach, które u nas Polaków obchodzi się bardzo uroczysto. Przez uroczyste obchodzenie świąt rozumie się jednak u bardzo wielu picie do upadłego, wycie i obrazę Boską, a nakoniec tym świątecznym libacjom kładzie kres policja. Jeszcze dobrze, gdy tak się kończy, lecz ileż razy wezwać trzeba pogotowie ratunkowe, a często grabarz i trumniarz z tej okazji zarobi. Nie mam statystyki, lecz pewno 70 proc. różnych morderstw ma swe źródło w pijaństwie.

Powszechną jest skarga na brak zarobków — ubóstwo i nędza dotyka jednakowo robotnika, rolnika jak i inteligenta a powodu znowu w większej części należy szukać w pijaństwie. Dajmy słowo suchym cyfrom. W budżecie państwowym na rok 1929 w pozycjach dochodów znajduje się cyfra 676,485,770 zł, którą miał przynieść i — o czem już wiemy z nad-

wyżką przyniósł monopol spirytusowy. Zdumienie i rozpacz ogarnia, a jednak tak jest inteligent i prostak, idąc w zgodnej kolejce pijaństwa, przepijają aż 676 milionów rocznie tj. 11 na sto całego budżetu, co jednak nie przeszkadza krzywić o małym wynagrodzeniu i krzywdzić ludu pracującego.

Śmiano się dawniej z Rosji i jej pijanego budżetu, gdzie wszystko opłacał monopol i rozpijanie ludności — a czy u nas lepiej?

Przed trzema tygodniami wyjechała delegacja legionistów z Cieszyńskiego po zwłoki Śląskiego bohatera, komendanta śp. por. Łyska do Wołczeska na Wołyniu i oto ich słowa: „Trudno nam było dostać coś do zjedzenia, gdyż nędza tamtejszej ludności straszna, lecz za to wódki w każdej chacie w bród, tej jeszcze nie brakło. Lud tamtejszy ciemny, rozpijając się monopolówką, ubożeje, przez co idzie na lep wrogiej nam ruskiej propagandy, wstępując w szeregi wrogów „Ojczyzny”.

Powie niejeden, że nie tak źle, gdyż mamy ustawy, które tamują wyszynk alkoholu i pijaństwo. Tak, mamy taką ustawę, lecz tylko na papierze. Wszak ustawa powiada, że w niedziele i soboty nie wolno sprzedawać napojów alkoholowych, a jednak konia z rękodem temu, kto mi wskaże na Śląsku taką miejscowość, gdzie tak jest. Mówi ustawa o ograniczeniach wyszynku dla młodzieży, lecz i ta poszła do lamusa i w tem tkwi źródło zła, gdyż młodzież za przykładem starszych wpada w sidła pijaństwa.

Młodzież — przyszłość narodu wychowana w brudnej szynkowni — to zło, z którego kiedyś zażąda się rachunku. Dlatego odzywam się do Was, członkowie zarządów, do Was, kierownicy i przywódcy duchowi naszych stowarzyszeń, — starajcie się o odrodzenie moralne i duchowe Wam oddanej młodzieży i propagujcie trzeźwość w naszych stowarzyszeniach. Polska odzyskała niepodległość polityczną, lecz jęczy naród w więzach niewoli gospodarczej, którą zwalczyć może jedynie naród trzeźwy, szlachetny, o niezłomnej woli. Musimy też obalić przysłowie francuskie „pijany jak Polak”.

Łażik.

Doniesienia Związku Młodzieży męskiej

1. Formularze Sprawozdania rocznego przesłał Związek do każdego stowarzyszenia. Formularze powinny być dokładnie wypełnione przez stary zarząd i przesłane w jednym egzemplarzu najpóźniej do 25 stycznia b. r. do Związku w Katowicach.

2. Składkę Związkową za rok 1929 winny wpłacić Stow. do końca stycznia b. r. Stowarzyszenia, które nie wpłaca, bezwzględnie umieści się po terminie w „Młodzieży Katolickiej”.

3. Uprawianie Kukurydzy. W roku bieżącym zamierza Związek zachęcić młodzież więcej, aniżeli zeszłego roku. Re-

zultaty zeszłoroczne były znakomite. Trzeba już teraz spisać chętnych druhów, którzy będą chcieli w b. r. uprawiać kukurydzę, i podać ich nazwiska do Związku.

4. Związek poczuwa się do miłego obowiązku podziękowania wszystkim druhom i Stowarzyszeniom za przesłane życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia, względnie Nowego Roku.

5. Tydzień Propagandy Trzeźwości jest od 1—8 lutego b. r. Trzeźwość to jeden z pierwszych warunków odrodzenia moralnego. Macie i w Waszych stowarzyszeniach druhów abstynentów, a powinni swych współdruhów zachęcać do trzeźwo-

ki. Wszelkie materiały i sztuki teatralne można otrzymać w Związku.

6. Poleca się na karnawał następujące książki, które można otrzymać w Związku: Zapusty Polskie 3,70 zł; Wieczór Śmiechu m. 1,40 zł; Wesołe Chwile ż. 1,80 zł; Karnawał na Karnawał m. 1,20 zł; Wieczór humoru ż. 1,30 zł.

Teatr na role żeńskie: Dobra Córka 3,— zł; Nowa Przyjaźń 0,80 zł; Prawniczka Twardowskiego 1,10 zł; Odważna i inne monologi 0,90 zł; Monologi 0,40 zł.

Teatr na role męskie: Figiel w pułapce 2,20 zł; Katastrofa przed ożenkiem 1,60 zł; Kradzione nie tuczy 0,80 zł; Wszystko przez frak 0,40 zł; Zbiór monologów 0,55 zł; Drożdżarz i inne monologi 1,00 zł.

Związek poleca na Tydzień Trzeźwości, który przypada w lutym b. r. następujące sztuczki teatralne: Z nędzy do szczęścia: teatr 1,70 zł; Zbiór wierszy, powiastek i obrazek sceniczny 1,00 zł; Bój o karcznię: teatr 0,90 zł; Gorzałka: teatr 0,80 zł; Precz z wódką: teatr. 1,20 zł; W pogoni za szczęściem teatr. 1,50 zł; John Barleycorn: powieść. 1,90 zł; Wstąpmy na jednego: teatr. 0,40 zł.

8. Kursa narciarskie. Jak już podał Związek w ostatniej „Młodzież Katolickiej”, odbędą się trzy kursa narciarskie. Zgłoszenia przyjmują Kadry instruktorskie, do których dane Stowarzyszenia należą. Terminy zgłoszeń:

Kurs 1-szy do 5. stycznia; kurs 2-gi do 15. stycznia; kurs 3-ci do 28. stycznia.

9. Następnym komunikat nadajemy w środę 15. b. m. o godzinie 20-tej.

Życia Stowarzyszeń Młodzieży męskiej

Jak obchodziła młodzież 25-lecie kapłaństwa swego Arcypasterza J. E. Ks. Biskupa Dra Arkadiusza Lisieckiego.

Mowa jest tutaj o młodzieży zorganizowanej w Stowarzyszeniach Młodzieży Polskiej (SMP.) W niedzielę 15. grudnia ub. r. podczas Mszy św. przystępowali członkowie do Komunii św., ofiarując ją na intencję Ks. Biskupa. Dotychczas doniosły do Związku następujące Stowarzyszenia żeńskie o takim obchodzie: Cieszyn, Górki Wielkie, Kończyce Małe, Król. Huta par. św. Barbary, Kryry, Suszec, Lubliniec, Międzyrzecze, Zarzecze, Skoczów.

Męski okręg rybnicki wyszczególnił się. Dał na wielkich kartach pergaminowych napisać historię Kokoszyc, które to ładnie oprawione o. Drobny, inicjator powyższego, wręczył J. E. Ks. Biskupowi 15. grudnia na akademii rybnickiej z następującymi słowami:

„W imieniu okręgu rybnickiego Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, których Wasza Ekscelencja jest wysokim protektorem, składamy najniżejższe życzenia na srebrny jubileusz kapłański Waszej Ekscelencji; inni wielkie i cenne składają przy tej okazji podarunki, my zaś biedni i niezamożni tylko mały możemy dać i skromny upominek.

Oto składamy w darze rękopis historii małątku biskupiego w Kokoszycach, który Wasza Ekscelencja poświęcił na Dom Rekolekcyjny, gdzie także młodzież nasza szuka pokrzepienia i sił do walki duchowej. Cieszę się, że mogę na tę okoliczność wskazać, że nad Kokoszycami jaśniały w przeszłości dalekiej mitra arcybiskupa prymasa węgierskiego Szelepsyniego i kapelusze kardynalski Kolonicza, arcybiskupa wiedeńskiego“.

We wtorek 17. 12. ub. r. podążyły delegacje ze sztandarami do katedry na Sumę uroczystą.

W niedzielę 22. 12. zebrała się sama młodzież SMP. w Domu Związkowym w Katowicach na akademję ku czci Arcypasterza-Jubilata. Akademję zagał ks. prałat Pucher, witając Dostojnego Protektora, jak najserdeczniej. Następnie w podniosłych słowach przemówił p. prezydent Spaltenstein jako członek Rady

Związkowej. Okrzyk na cześć Człogodnego Jubilata młodzież powtórzyła z entuzjazmem. Piękną na ten cel skomponowaną sztukę teatralną pod tytułem „Tobie Protektorze“ odegrali druhowie z werwą i doskonałą dykcją. Szczególnie podobały się wiersze, ułożone przez skromną działaczkę narodową p. nauczycielkę Marię Gregoracką z Górnych Łazisk. Wiersze te doskonale wyraziły serdeczne uczucia młodzieży względem Najdostojniejszego Protektora.

Występy druchen mandolinistek z S. M. P. Ż. Katowice-katedra i Najśw. Marja Panna i Rozdzieln-Szopienice oraz orkiestra smyczkowa SMP. Świętochłowice nadzwyczaj pięknie urozmaiciły akademję. SMP. Katowice - katedra wraz z księdzem patronem Boyem i prezesem Szwabiakiem doskonale wywiązało się z przyjętej na siebie roli gospodarza całej imprezy. To też Dostojny Jubilat w serdecznych słowach za taką uroczystość wszystkim podziękował, a gdy sekretarz generalny ks. Matuszek wręczył Mu piękny album jako prezent jubileuszowy, Protektor nasz był tym objawem czci wzruszony.

Katowice - Zależę. W czwartek, dnia 19. grudnia 1929 r. odbyło się w Katowicach - Zależu w domu katolickiej młodzieży zebranie, na które przybył komendant związkowy naucz. p. Karuga, ks. Wojtek, inspektor urzędu opieki społecznej magistratu m. Katowic p. Przystolik, i starszy przodownik p. Hańnik. Zebraniu przewodniczył patron miejsc. ks. Wojtek. Po zagajeniu i odczytaniu protokołu wygłosił naucz. p. Karuga referat na temat: „Na czym polega karność w SMP.“ Następnie ks. patron poinformował młodzież o mającej się odbyć akademii na cześć J. E. ks. biskupa z okazji 25-lecia kapłaństwa.

S. M. P. Wesoła. W niedzielę, dnia 13. października ub. r. odbyło się miesięczne zebranie Stow. Młodzieży w Wesołej. O godz. 2-giej po południu zagał druh prezes zebranie hasłem „Gotów“, witając zebraną młodzież oraz referenta p. Adamczyka z Katowic i p. Bartkowiaka, członka patronatu tamtejszego Stow. Po odśpiewaniu pieśni „Hej do apelu“ odczytano protokół z ostatniego zebrania. Poczem wygłosił p. Adamczyk referat „Jakie korzyści daje nam S. M. P.“. Podkreślając, że S. M. P. jest jakoby dalszą szkołą wychowawczą dla pozaszkolnej młodzieży, zachęcał do wytrwania pod sztandarem swego Patrona.

Z powodu tego, że tamtejsze S. M. P. zgłosiło się do uprawy kukurydzy, wygłosił p. Adamczyk drugi referat „O uprawie kukurydzy“, którego druhowie z wielkim zainteresowaniem wysłuchali. O godz. 3,30 zakończono zebranie hasłem: „Gotów“. Jedno tylko zauważono, że brak tam zrozumienia dla organizacji S. M. P. ze strony rodziców, którzy jeszcze nie zapoznawali się dobrze z celem S. M. P. Apeluję wobec tego do rodziców, żeby raczyli zachęcać młodzież do wstąpienia w szeregi S. M. P.

Czerwionka. Od roku 1924 istniało w Czerwionce silne koło młodzieży, liczące przeszło 100 członków. Kołem kierował ks. prob. Komraus.

W niedzielę, dnia 15. grudnia ub. r. odbyło się nadzwyczajne zebranie młodzieży, na które przybył z Król. - Huty komendant Związkowy naucz. p. Karuga. Zebranie zagał ks. proboszcz Komraus. Poczem wygłosił komendant Zw. referat. „Dlaczego powinna się młodzież skupiać w organizacji S. M. P.“. Po bardzo interesującym wykładzie uchwalono jednogłośnie przystąpić do S. M. P. Przystąpienie do wyboru zarządu: Prezesem został p. Tkocz Ernest, wiceprezesem p. Balasz Antoni, sekretarzem p. Luks Henryk, skarbnikiem p. Ganiek Wilhelm, naczelnikiem sportu p. Koźlik Maksymilian. Rewizorami kasy zostali p. p. Raudner i Müller. Protektorat i patronat raczył przyjąć ks. prob. Komraus. Składkę uchwalono następującą — dla młodzieży do 18 lat 30 gr, a powyżej 18 lat — 50 gr. Nowe S. M. P. liczy 105 członków, sama liczba członków świadczy o tem, że młodzież mimo, że nie była zorganizowana w S. M. P., pracowała owocnie pod kierownictwem ks. proboszcza. Nowo założone S. M. P. należeć będzie do okręgu rybnickiego.